

**«και εγένετο θρήνος και ουαί εις άπαντα τον
κόσμον» (Γρηγόρης Στάθης, Ομότιμος
Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικολογίας και
Ψαλτικής Πανεπιστημίου Αθηνών)**

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Παρασκευή, 8 Ιουλίου 2020

Μιά μαύρη μέρα κι ἄραχλη κι ἡ σημερινή ἡ μέρα!
καί πάλι “θρῆνος καί οὐαί εἰς ἅπαντα τόν κόσμον”·
καί νότισε ἡ οἰκουμένη γῆς, ἀπ’ τό κρυφό τό δάκρυ
πού ’σταξε ἀπ’ τά μωσαϊκά τῆς Παναγιᾶς τά μάτια,
κι ἀπ’ ὅλες τίς χρωματιστές τίς ὀρθομαρμαρώσεις.
Καί σάν νά σκότασαν μέ μιᾶς τά τρουλλοπαραθύρια
καί σκότασεν ὁ οὐρανός ὅλης τῆς οἰκουμένης!
οὐαί! πού ὁ κόσμος ἔχασε τό φῶς τῶν ὀμματιῶν του,
τήν μία, τήν Ἀγιά Σοφιά, τήν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία!

Γρηγόριος Στάθης

ώρα έσπερινή

πού άκουσα τό θλιβερό τό άγγελμα!

Σημ. τό “θρῆνος καί οὐαί εἰς ἅπαντα τόν κόσμον” τό ἔγραψε στό ἀλγεινό συναξάρι του, τήν 1η Ἰουλίου 1453, τριαντατρεῖς μέρες μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπ’ τούς τούρκους, -ἡ πρώτη ἄλωση ἦταν τό 1204 ἀπ’ τούς Φράγκους- , ἐκεῖ πού ἦταν σκυμμένος στό φ. 291α κι ἔγραφε, μέ τά κοντύλια του καί τά μαῦρα καί κόκκινα μελάνια του, τόν κολοφῶνα στήν περίφημη Παπαδική του, τόν κώδικα ΕΒΕ 2406, ὁ κωδικογράφος Ματθαῖος μοναχός στή Μονή τοῦ Προδρόμου, στό ὄρος “τοῦ Μενοικέως” Σερρῶν. «... Εἰς αὐτό γοῦν τό ἔτος καί εἰς τήν αὐτήν Ἰνδικτον, ἐπαρέλαβεν ὁ Μαχουμέτ Μπέης τήν ἐκ Θεοῦ ὀργισθεῖσαν Κωνσταντινούπολιν· πλήν Μαΐῳ καθ’, τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Θεοδοσίας, ἡμέρα τρίτη, ὥρα πρώτη τῆς ἡμέρας· καί ἐγένετο θρῆνος καί οὐαί εἰς ἅπαντα τον κόσμον».

Καί σήμερα γράφω κι ἐγώ, μέ ὀδύνη, τό δικό μου μνημονάρι καί τήν δέησή μου: «Εἰς αὐτό γοῦν τό παρόν ἔτος βκ’, ἰνδικτιῶνος ιγ’, Ἰουλίου ι’, ἡμέρα Παρασκευή, ὥρα 20:53 τῆς ἡμέρας, -γιά χρονικές ἀναφορές στό τώρα καί στό τότε-, ἔσπερινός τῆς μνήμης τῆς μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας, ἐτοῦτος ὁ ἄλλος μπέης, ὡς ἄλλος φθονερός καί χαιρέκακος, ἐπῆρε τήν Ἁγιά Σοφιά, τήν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, καί τήν ἔκαμε πάλι τζαμί, γιά προσευχές ἀλλοιιώτικες, πού δέν μποροῦν ν’

ἀκούσουν καί νά δοῦν τῆς Παναγιᾶς Μαρίας καί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου τ' αὐτιά τους καί τά μάτια τους, καί θά κρυφτοῦν, θ' "ἀποστραφοῦν εἰς τά ὀπίσω", "ἄχρι καιροῦ"», τήν βλασφημία μήν ἀκοῦν, τήν ὕβρη νά μή βλέπουν».

Παναγιά μου,

χαρά καί χαρμονή ἐσύ ἀγγέλων καί ἀνθρώπων,
πλατύτερη ἀπ' τούς οὐρανούς κι ὅλη τήν οἰκουμένη·
νοιώθω τήν ἄκρεντη λαλιά, τό μυστικό σου δάκρυ,
τή θλίψη, τήν πονετική πού ἀλλοίωσε θωριά σου,
καί θλίβομαι κι ἀλγῶ κι ἐγώ καί σοῦ κρατῶ τό χέρι
μέ παρακάλιο, νά δεηθεῖς στόν γιό σου καί Θεό μας·
πάλι μέ χρόνους σύντομους χαρά νά 'χουμε πάλι,
νά ψέλνουμε δοξολογιές, εὐχαριστήρια κι αἵνους,
καί στήν Μεγάλη Ἐκκλησιά, μέσ' στήν Ἀγιά Σοφιά μας!

Γρηγόριος Στάθης

ῥα ἐσπερινή

τῆς Κυριακῆς 12 Ἰουλίου 2020